

Жири награде Павле Васић за 2020. годину заседао је у следећем саставу: др Тијана Борић, историчарка уметности, председница жирија, проф. др Игор Борозан, историчар уметности, члан жирија и проф. др Владимир Симић, члан жирија. На овогодишњи конкурс за доделу престижне награде УЛУПУДС-а, под покровитељством Министарства културе и информисања Републике Србије, пристигло је девет радова.

1. Милица Јовановић Марковић, књига ПРИЧА О ПОЈАСЕВИМА средњевековним, народним и модерним кроз историју и обичаје, издавач: аутор.
2. Горана Стевановић, каталог Откривени свет илустрације Љубице Цуце Сокић, издавач: Народна библиотека Србије.
3. Соња Јанков, каталог изложбе XIV УМЕТНОСТ, АРХИТЕКТУРА, ДИЗАЈН (УАД) / XIV ART, ARCHITECTURE, DESIGN IZGRADITI PONOVO: UMETNICI O ARHITEKTURI / TO BUILD AGAIN: ARTISTS ABOUT ARCHITECTURE, издавачи: Културни центар Панчева, Галерија савремене уметности.
4. Драгиња Маскарели, публикација Мода у модерној Србији, издавач: Музеј примењене уметности.
5. др Ана Ракић, монографија Уметничка збирка Рајка Мамузића, издавач: Галерија ликовне уметности поклон збирка Рајка Мамузића, Нови Сад.
6. Љиљана Ћинкул, каталог изложбе Отисак времена 70/ Графички колектив 70 година, издавачи: Српска академија науке и уметности, Графички колектив.
7. Народни Музеј у Београду, одговорно лице мр Бојана Борић Брешковић, директор, аутор Вера Грујић, Иван Мештровић (1883-1962) Скулптуре из збирке Народног музеја у Београду, издавач: Народни Музеј у Београду.
8. мр Раде Пејовић, др Ирена Живковић, мр Ивана Вељовић, Термохроматске боје у примењеним уметностима и дизајну, Зборник Музеја примењене уметности, издавач: Музеј примењене уметности.
9. Саша Брајовић, Лујо Давичо - Фрагменти живота, издавач: Clío д.о.о., Београд

Сходно важећем Правилнику о додели награде Павле Васић, чланови жирија су констатовали да је свих девет приспелих кандидата за награду доставило радове који су у складу са пропозицијама конкурса. Пажљивим увидом у достављени конкурсни материјал, жири је утврдио да постоји висок квалитет текуће издавачке продукције на пољу теорије уметности и критике, те да би требало неколико радова издвојити и јавно похвалити: монографију *Уметничка збирка Рајка Мамузића* Ане Ракић, каталог *Откривени свет илустрације Љубице Цуце Сокић* Горане Стевановић, каталог *Мода у модерној Србији* Драгиње Маскарели и каталог изложбе Народног музеја *Иван Мештровић (1883-1962) Скулптуре из збирке Народног музеја у Београду* Вере Грујић. Поменути радови, на особен начин, отварају различите перспективе и методолошке приступе историји визуелних и примењених уметности.

Након подробног разматрања жири је донео једногласну одлуку да Награда Павле Васић за 2020. годину припадне проф. др Шаши Брајовић за монографију Лујо Давичо – Фрагменти живота у издању издавачке куће Clio из Београда.

Монографија ауторке Саше Брајовић посвећена је животу и раду једног од најзначајнијих имена кореографске и плесне уметности, Лујо Давичу, великом борцу против фашизма чији је раскошни опус стицајем различитих немилих околности остао на маргинама културе сећања упркос чињеници да је реч о личности која је надилазила локалне културне оквире и исључивост уметности игре, уписујући се у кругове авангардне европске уметничке праксе. Методски испреплетана, дубоко промишљена, јасно прецизирана и концептуално постављена монографија Саше Брајовић истиче се међу свим осталим приспелим радовима. Ауторка је надишла оквире и поље досадашњих истраживања и латила се нимало једноставног задатка који је подразумевао прелазак у други временски оквир и пажљиву реконструкцију од неколицине сачуваних сећања и фрагментарно очуване примарне грађе. Отвореношћу за мултидисциплинарност и интердисциплинарни приступ, Саша Брајовић је значајним истраживачким искуством користила корпус разних видова примењене уметности приликом тумачења прикупљених извора и нештедљиво сарађивала са бројним колегама из комплементарних и сродних дисциплина који су јој омогућили да сагледа идентитет заборављеног уметника и његовог утицајног културног круга. Она посматра свој предмет истраживања далеко изван уско стручних опсега плеса и обједињује спектар најразличитијих врста света примењених уметности како би кроз комплексну теоријску и историјску призму указала на вишеструкост и сложеност Давичовог уметничког деловања. Анализа сценографских поставки, костима, фотографије и примењене графике кроз илустрације из заборављених новинских чланака, плаката, уметничких фотографија и нотних записа са кореографским упутницама, што се све показало битним у постизању лепоте и атрактивности наступа, омогућава читаоцу да проникне у композитну личност и животни пут Лујо Давича и његових бројних сарадника који су трасирали путеве модерности израза у уметничком свету доносећи креативни европски дух експеримената на територију тадашње Краљевине Југославије.

Проникавши у суштину његове личности која се може подвести под слободу у сваком смислу те речи, подразумевајући дакако и креативну неспутаност, Саша Брајовић је појаснила због чега је упркос могућности комотног животног пута и утапања у сигурност, Давичо одабрао усамљеничко поље авангарде и перформанса изван институционалне подршке. Наиме, ђак Емила Жака Далкроза, швајцарског композитора и утемељитеља еуритмике, Лујо је након повратка у Београд ушао у Школу за ритмику и пластику Маге Магазиновић која је остала упамћена као корифеј и борац за сврставање игре као уметности на овим просторима. У овом контексту, посебно је значајна ауторкина анализа породичног фото албума Венеције Леви Бредер и партитура Павла Стефановића које сведоче о креативној енергији, осећајности, ритмици, слободи и лепоти покрета, као и о неконвенционалном уметничком изразу који је тражио интеракцију са публиком, простор и својствени визуелни идентитет чему је Давичо од детињства тежио и био посвећен целокупним својим бићем.

Важан део наративног ткива књиге Саше Брајовић тиче се Давичових ангажованих авангардних кретања када је као педагог Музичке академије дошао у контакт са Војиславом Вучковићем, прослављеним интелектуалцем, диригентом и музикологом са којим сарађује на веома посећеним, али оспораваним и неретко забрањиваним кореографијама новоформираних студентских и радничких рецитативних хорова. Ова социјално ангажована хибридна форма у оквиру које су се прожимали сценски покрет, реторика, музика, декоративне и визуелне уметности, уткана је у анале алтернативних креативних израза престонице које ауторка изузетно педантно уочава и тумачи. Прогресивни ставови и антифашистичка платформа, разлози су које Брајовићева налази да су привукли Давича СКОЈ-у КПЈ. Уметничка биографија Луја Давича, неодвојива је од историје јеврејске заједнице, теме антисемитизма уочи и за време Другог Светског рата и антифашистичке борбе, што је ауторка спретно анализирао и природно уткала. Жири нарочито истиче ликовне прилоге који су непознати или недовољно познати, а који складно употпуњују и прате наративни ток. Додатно, језик Саше Брајовић, прецизна употреба критичких термина и јасноћа мисли чине ову књигу препоруком и за ширу читалачку публику.

На основу свега реченог, жири је донео одлуку да награди монографију проф. др Саше Брајовић под насловом *Лујо Давичо – Фрагменти живота* у издању издавачке куће *Clio* из Београда. Тиме се наставља добра традиција Награде Павле Васић за коју се везује низ високо квалитетних стручних публикација кључних за разумевање и контекстуализацију развита и живота уметности на овим просторима, њених кључних актера и појавних облика.

У Београду, 29.02.2020.

др Тијана Борић

др Игор Борозан

др Владимир Симић
